UUTISET

Pitkän ajan tavoite on, ettei täällä kannata harjoittaa toimintaa, joka ei kestä päivänvaloa. **OIKEUSMINISTERI ANNA-MAJA HENRIKSSON (R.)**

PÄIVÄN PUNKTI

Politiikka palaa politiikkaan

Viimeisin gallup herätti huomiota.

Aina gallupit eivät kerro siitä, mitä ihmiset oikeasti ajattelevat. Yksittäiset asiat, kuten tuore poliittinen skandaali, saattavat näkyä tuloksissa.

Pitemmän ajan muutoksia eli trendejä kannattaa sen sijaan katsoa. Nyt siellä näkyy jotain.

Neljä puoluetta on aivan tasoissa. Tämä on merkityksellinen asia, sillä tähän asti kokoomus on johtanut muita rinnanmitalla. Nyt kykypuolue on lipsahtanut alle 20 prosentin.

SDP, perussuomalaiset ja keskusta ovat yhdessä rykelmässä. Huomionarvoista on se, että perussuomalaiset ovat pystyneet pitämään asemansa. Suurin nousija on keskusta.

SDP elää edelleen vaarallisesti. Puolueen kannatus on jämähtänyt lukemiin, joissa se Suomen historian aikana ei ole koskaan ollut.

Hyviä kysymyksiä on useita.

Jatkuuko kokoomuksen alamäki? Junnaako SDP edelleen siellä missä junnaa? Riittääkö keskustan vauhti ykköspaikalle? Vai tuleeko perussuomalaisista sittenkin suurin?

Puoluekannatuksella on yhteys hallituksen politiikkaan. Vain täysin paatunut virallinen optimisti voi selittää hallituksen töppäilyt parhain päin.

Osinkoverouudistus oli sellaista sekoilua, jota ei kukaan pysty selittämään, saati ymmärtämään. Hallituksen kyky tehdä johdonmukaisia ratkaisuja on kauhistuttavan heikko.

Sote-uudistuksen ja kuntauudistuksen sekasotku on johtamassa Suomen historian kenties pahimpaan hallinnolliseen kaaokseen. Kokeneet hallintohimiset ovat järkyttyneitä. Millä järjellä tätä uudistusta johdetaan?

Hyvä kysymys on, onko hallituksella ylipäätään yhteistä politiikkaa. Pääministeri Jyrki Kataisen pitäisi osoittaa johtajuutta, mutta viime aikoina hän on ollut pikemminkin hallituksen tiedotussihteeri. Tiedottajat eivät tee päätöksiä, he selittävät niitä.

Voisi kuvitella, että nyt olisi opposition paikka alkaa painaa päälle. Seuraava pääministeri voi olla Timo Soini tai Juha Sipilä, riippuen siitä kummanko turnauskestävyys on parempi.

Soini aistii tilanteen ja ilmoittautui viime viikolla kisaan MT:n kolumnissaan. Sipiläkin osoitti ensimmäistä kertaa räväkkyyttä tarttuessaan osinkoverosekoiluun.

Pitkästä aikaa politiikka alkaa tuntua politiikalta.

Ehkä oli aikakin.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Anna-Maja Henriksson esittää ravintola-alalle tunnistekorttia

Haluamme rehellisiä yrittäjiä, työpaikkoja ja terveen talouden, linjaa oikeusministeri. Siksi harmaata taloutta voisi torjua kulkutunnisteilla rakennusalaa laajemminkin.

Rehellisyys, olematon korruptio, valveutunut verottaja ja elämäntyönsä parissa raatavat yrittäjät. Näistä on Suomen hyvinvointi tehty – ainakin mielikuvissa.

Mutta koska ihanneyhteiskuntaa ei ole, meilläkin esiintyy harmaata taloutta.

Yksi keino hillitä laittomuuksia on työntekijöiden seuranta. Oikeusministeri **Anna-Maja Henrikssonin** (r.) mielestä rakennustyömailla kaulassa riiputettava verotunnistekortti on osoittautunut jo lyhyen ajan kuluessa niin tehokkaaksi toimeksi, että sitä voisi kokeilla muillakin aloilla.

”Pitäisi miettiä, pitääkö vastaavantyyppinen systeemi laajentaa esimerkiksi ravitsemisalalle. Tiedämme, että sielläkin on työntekijöitä, jotka eivät näy missään rekistereissä.”

Ministeri ei osoita erikseen esimerkiksi pizzerioita, vaan puhuu ravitsemisalasta yleisesti.

Henriksson kuuluu hallituksen harmaan talouden ministerityöryhmään, mutta ei löydä papereistaan arviota siitä, kuinka laajaa harmaa talous Suomessa on.

”Sitä on vaikeaa arvioida enkä muista lukua, mutta puhumme suurista summista.”

Hallitus on kuitenkin ryhtynyt torjuntatoimiin, ja Henrikssonin mukaan takaisin on saatu perittyä satoja miljoonia euroja.

Eduskunnassa harmaan talouden laajuudeksi on arvioitu jopa 14 miljardia euroa eli 7,5 prosenttia bkt:sta.

Harmautta tulee jengeittäin

Mutta kuinka täällä pohjoisessa lintukodossakin voi olla harmaata taloutta?

”Valitettavasti Suomikin on maa, jossa ei ole vain rehellisiä yrittäjiä, vaan myös epärehellisyyttä. Tänne tulee nyt myös kaikennäköisiä rikollisjengejä. Harmaata taloutta on eri tasoilla eri puolilla yhteiskuntaa.”

Ministeri ei usko, että hallitus saa harmaata taloutta loppumaan tällä kaudellaan.

”Pitkän ajan tavoite on, ettei täällä kannata harjoittaa toimintaa, joka ei kestä päivänvaloa. Siksi houkutuksen toimia lakeja vastaan pitää olla pieni ja kiinnijäämisriskin korkea.”

RKP kiistää lepsuilun

Oikeusministeri Henrikssonin mielestä pimeän remontin teettäneen kehitysministeri **Heidi Hautalan** (vihr.) jatkaminen harmaan talouden ministerityöryhmässä olisi ollut ristiriistaista.

Myös Henrikssonin oma uskottavuus on kyseenalaistettu. Hän istui nykyistä hallitusta muodostettaessa työryhmässä, jossa linjattiin hallitusohjelmaan harmaan talouden vastaisia toimia.

RKP ja kokoomus vetivät SDP:n laatimasta luonnoksesta yli kohtia, joissa esitettiin esimerkiksi viranomaisten tiedonvaihdon helpottamista ja hallintarekisteröityjen tilien kautta sijoittaneiden henkilöllisyyden selvittämistä.

”Se oli yksi ensimmäisistä pohjapapereista ja vuodettiin ulos sen takia, että joku halusi leimata meidät avoimuutta vastustaviksi. Minulla on hyvät perustelut siihen.”

MAURI RATILAINEN/COMPIC

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson on toisen kauden kansanedustaja Pietarsaaresta ja siviiliammatiltaan pankkilakimies.

Ruotsin pelko estää avoimuutta?

Osa yliviivauksista johtuu Henrikssonin mukaan yksinkertaisesti tekstien päällekkäisyyksistä tai siitä, että toimia olisi vaikeaa toteuttaa käytännössä. Näin olisi, jos pankkien pitäisi selvittää hallintarekistereiden kautta sijoittavien todellisten omistajien henkilöllisyys.

”Se voisi tietää vaikeuksia koko rahoitusmarkkina-alalle, koska hyvin poikkeavat säännökset Ruotsista siirtäisivät toiminnan Ruotsiin”, sanoo itsekin pankkijuristina toiminut ministeri.

”Olemme koko ajan olleet sitä mieltä, että avoimuutta pitää lisätä. Mutta tarvitsemme tietysti sellaisia järjestelmiä, että pystymme toimimaan suunnilleen samoilla ehdoilla kuin Ruotsissa.”

Henriksson ei vastaa kysymykseen siitä, pitäisikö kaiken pörssiomistajuuden olla avointa.

”En ole tästä asiasta vastaava ministeri, mutta kannatan sellaista järjestelmää, joka on kirjattu hallitusohjelmaan, on niin avoin kuin mahdollista ja mahdollistaa myös se, että meillä on tulevaisuudessakin arvopaperimarkkinoita Suomessa.”

Entä kuinka paljon harmaata työtä tavallinen suomalainen saa teettää menettämättä luottamustaan tai työtään?

”En vastaa siihen.”

”Lähtökohdan täytyy olla, että me kaikki toimimme lain edellyttämällä tavalla.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

FAKTAT

Harmaa talous on maksujen kiertoa

Harmaalla taloudella tarkoitetaan että sinänsä laillisesta liiketoiminnasta ei makseta lakisääteisiä maksuja tai veroja, kuten arvonlisäveroa, ennakonpidätyksiä tai työnantaja- ja eläkemaksuja.

”Pimeästi maksamista” on liitetty esimerkiksi rakennus-, ravitsemis- ja majoitus, kuljetus- ja palvelualoihin, kuten pieniin remontteihin, halpabaareihin ja parturiliikkeisiin.

Ilmiön laajuudeksi arvioitiin viisi vuotta sitten eduskunnan tilaamassa tutkimuksessa 10–14 miljardia euroa eli jopa 7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Se tarkoittaisi 4–6 miljardin euron tulomenetystä valtiolle. Toiminta jää pois myös bkt-laskelmista.

Harmaata taloutta torjutaan myös siksi, että se heikentää työmoraalia ja vääristää kilpailua.

Hallitus lupaa ohjelmassaan ”vähentää olennaisesti” harmaata taloutta ja ”kitkeä sitä monipuolisella keinovalikoimalla”.

Esimerkiksi rakennusalalla on otettu kuutamourakoinnin estämiseksi käyttöön käännetty arvonlisävero, urakoitsijan luotettavuuden tarkistaminen, työmaan kulkuluvat ja veronumerot. Tulossa on työmaarekisteri eli kuukausittainen urakka- ja kulkulupatietojen ilmoittaminen verottajalle.

Eduskunta käsittelee parhaillaan lakiesitystä kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa.

”Turvallisuus taattava pihasusia vastaan”

MT kysyi oikeusministeriltä harmaan talouden ohella myös:

Miksi maalla elämistä vaikeutetaan niin, että se koettelee ihmisten oikeustajua?

Saako pihapiiriin tulleen suden ampua?

Miksi Suomessa ei saa rakentaa omalle maalleen?

Eikö se loukkaa yrittäjän oikeusturvaa, että viranomainen toimittaa viljelijälle peltolohkokartat, jotka toinen viranomainen käy tilalla toteamassa vääränkokoisiksi ja viljelijää rangaistaan?

Oikeusministeri **Anna-Maja Henriksson** (r.) vastasi kysymyksiin niukkasanaisesti, koska ei ollut perehtynyt aiheisiin ja koska ne kuuluvat muille ministereille.

”Me olemme se puolue hallituksessa, joka on pystynyt pitämään maanviljelijöiden asioita etusijalla. Meille on tärkeää elävä maaseutu ja se, että maanviljelijöitä tuetaan. Pystyimme välttämään kehysriihessä tilanteen, että maanviljelijöiltä olisi leikattu lisää.”

”(Susi)Asia kuuluu maa- ja metsätalousministerille. Meidän täytyy käyttää tervettä järkeä ja jos pihapiireihin tulevien susien kanssa on ongelmia, viranomaisten on toimittava niin, että ihmisten turvallisuus säilyy.”

Viranomaisilla Henriksson sanoo tarkoittavansa niitä, jotka ”päättävät siitä, montako sutta saa ampua”. Hän ei ota kantaa siihen, pitäisikö susien kaatolupia lisätä.

Maalle rakentamisesta:

”Meillä on samantyyppinen lainsäädäntö voimassa koko maassa. Joillakin alueilla tarvitaan poikkeuslupia, mutta jos ely-keskusten käytäntöjen välillä on eroja, siihen pitää tietysti puuttua. Jokaisella on oikeus saada samanarvoista kohtelua.”

”Käräjäoikeuksia ei vähennetä”

Lakimiesliitto ja viime viikolla myös Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos ilmaisivat huolensa siitä, että oikeuspalveluita keskitetään kasvukeskuksiin.

Huolena on, että harvaan asuttujen seutujen ihmisten oikeusturva heikkenee ja kantelukynnys ja asiointikustannukset nousevat. Muut lakimiespalvelut voivat kaikota perässä, mikä veisi toimintaedellytyksiä myös maaseudun yrityksiltä.

Käräjäoikeuksien määrä puolitettiin 27:ään vuonna 2010 ja myös nyt työryhmä on esittänyt määrän puolittamista.

Myös oikeusaputoimistoja on karsittu rajusti.

Oikeusministeri ei näe palveluissa ongelmaa.

> Meidän täytyy käyttää tervettä järkeä ja jos pihapiireihin tulevien susien kanssa on ongelmia, viranomaisten on toimittava niin, että ihmisten turvallisuus säilyy.«
>
> **ANNA-MAJA HENRIKSSON**

”Tämän hallituskauden aikana ei vähennetä käräjäoikeuksien määrää”, hän sanoo. Sivukanslioiden karsintoihin hän ei ota suoraan kantaa.

”Minulle ei ole esitelty, mikä niistä olisi mahdollisesti lakkautettava. Se ei ole ollut ajankohtainen kysymys. Käräjäoikeuksien istuntopaikkoja on edelleen paljon myös niillä paikkakunnilla, missä ei enää ole käräjäoikeuksia.”

Oikeusministeriöstä kerrotaan, että sivukanslioita on nyt kymmenkunta. Niistä viisi on päätetty säilyttää pysyvästi ja kaksi tämän hallituskauden ajan.

Oikeuspalveluja voidaan ministerin mukaan tuottaa myös matkakäräjillä, sähköisiä palveluja lisäämällä kuten istuntoja videoimalla sekä juttujen vähentämisellä. Esimerkiksi rattijuopumussyytteet voisivat mennä suoraan poliisilta tuomioistuimeen ilman syyttäjää.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Kaleva: Kokkilalle kritiikkiä

Kuluttajaekonomian professori **Visa Heinonen** kertoo sanomalehti Kalevalle pitävänsä arveluttavana sitä, että Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) puheenjohtaja **Ilpo Kokkila** on välillisesti omistajana pikavippiyrityksessä. Kokkilan sijoitusyhtiö Pontos Group omistaa 10–20 prosenttia pikavippiyhtiö Ferratumista.

”Yhteiskunnan eliitin pitää pyrkiä noudattamaan korkeaa moraalia ja näyttämään esimerkkiä, jos halutaan, että tavalliset kansalaiset toimivat moraalisesti ja oikein”, Heinonen sanoo.

Hänen mukaansa etujärjestön puheenjohtaja on asemansa vuoksi rinnastettavissa esimerkiksi tärkeässä asemassa olevaan poliitikkoon.

Kokkilan mukaan pikavippialaan liittyy ikäviä piirteitä mutta Ferratum pyrkii toimimaan mahdollisimman rehdisti.

Kokkila on Pontos Groupin puheenjohtaja ja pääomistaja.

STT

Listaamaton ja varakas verouudistuksen voittaja

Valikoidut listaamattomien yhtiöiden omistajat ovat voittajia hallituksen esittämässä osinkoverouudistuksessa.

Voiton ehtoja on kaksi. Ensinnäkin yrityksellä pitää olla omaisuutta rutkasti enemmän kuin velkaa. Toiseksi omistajan saamien osinkojen määrän pitää olla haarukassa 94 000–315 000 euroa.

Velkaisten listaamattomien yhtiöiden ja pörssiosakkeiden omistajien verotus kiristyy joka tapauksessa.

Yhteisöveron alennus jättää lisää jaettavaa

Toisaalta moni osingonsaaja voi odottaa ensi vuonna enemmän osinkoja, jos yrityksillä menee edes lähes yhtä hyvin kuin nyt.

Hallituksen esityksen mukaan yhtiöiden voitosta perittävä yhteisövero putoaa 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Jos yritys tuottaa voittoa, siitä jää nykyistä suurempi osa yrityksen kehittämiseen – ja omistajille.

Yhteisöveron alentaminen merkitsee, että yritykselle ja sen omistajille jää ensi vuonna 6 prosenttia enemmän rahaa, jos voitto ennen veroja on yhtä suuri kuin tänä vuonna.

Avoimet ja kommandiittiyhtiöt eivät yhteisöveron alennuksesta hyödy. Niiden tuloksenjaosta yhtiömiehet maksavat pääoma- ja tuloveroa.

Nettovarallisuudella vero neljännekseen

Osinkoverotuksen suosikkeja ovat varakkaiden listaamattomien yhtiöiden omistajat. Heidän saamastaan osingosta vain neljännes on veronalaista siihen asti, kunnes osinko on 8 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta.

Listaamattoman yhtiön osakkeen arvo lasketaan jakamalla yrityksen nettovarallisuus osakkeiden määrällä. Siksi velkaisen yrityksen omistaja ei hyödy huojennuksesta.

Niin on tosin nytkin. Varakkaasta listaamattomasta yrityksestä voi saada kokonaan verotonta osinkoa 60 000 euroon asti. Siksi verouudistuksen voittajalla pitää olla osinkotuloja vähintään 94 000 euroa.

Osingonjako hallituksen korjatun esityksen mukaan

Osinkona jaetaan 40 000 e

Nämä valuviat hallitus korjasi

Ensimmäisessä ehdotuksessaan hallitus ei asettanut neljännesverolliselle osingolle ylärajaa. Se olisi merkinnyt niihin oikeutetuille kymmenien tuhansien eurojen veroetua samaan aikaan kun muiden verotus kiristyy.

Ministeri **Paavo Arhinmäen** (vas.) nostettua asian esiin hallitus viime torstaina ilmoitti korjaavansa esityksen valuviat.

Neljännesverotettavalle osinkotulolle tulee 150 000 euron katto. Se täyttyy, listaamaton yhtiö maksaa 8 prosentin osinkoa 1,9 miljoonan euron nettovarallisuutta vastaavista osakkeista.

Samalla hallitus päätti, että osingot eivät olekaan sataprosenttisesti veronalaista pääomatuloa, vaan 85-prosenttisesti. Poikkeus on edellä mainittu neljännesvero.

Nykyisestä verotus kuitenkin kiristyy alussa mainittuja voittajia lukuun ottamatta. Tänä vuonna osinkotulo on pääsääntöisesti veronalaista 70-prosenttisesti.

Osingoista perittävä pääomavero on 30 prosenttia 40 000 euroon asti ja sen jälkeen 32 prosenttia, edellä kerrotuin huojennuskertoimin. Siten varakkaiden listaamattomien yhtiöiden omistajat maksavat alkuun 7,5 prosentin osinkoveron, muut 25,5 prosenttia. Osinkoveron katto on 27,2 prosenttia.

Osuuskuntien osuuspääoman korkojen verotusta ei ole erikseen mainittu tähänastisessa keskustelussa.

HEIKKI VUORELA

FAKTAT

Osinkoverotus

Osinkoverotuksen pääsääntö:
Nykyisin: osinkovero 70 prosenttia pääomaverosta.
Hallituksen 1. esitys: osinkovero 100 prosenttia pääomaverosta.
Korjattu esitys: osinkovero 85 prosenttia pääomaverosta.

Listaamattomien poikkeus:
Nykyisin: osinko verotonta 60 000 euroon asti, jos yhtiön osinkotuotto enintään 9 prosenttia nettovarallisuudesta.
Hallituksen 1. esitys: osinko neljännesverotettua, jos yhtiön osinkotuotto enintään 8 prosenttia nettovarallisuudesta.
Korjattu esitys: täydennyksenä 150 000 euron katto neljännesverotetulle osingolle.

Pääomaveron suuruus
Nykyisin: 30 prosenttia 50 000 euroon asti, sen jälkeen 32 prosenttia.
Hallituksen esitys: veron nousukynnys 40 000 euroa.

Yritysten yhteisövero
Nykyisin: 24,5 prosenttia.
Hallituksen esitys: 20 prosenttia.

Sikarutot leviävät Suomen lähialueilla

Latvia on raportoinut Maailman Eläintautijärjestö OIE:lle yhteensä 83 sikaruttotapausta villisioissa maan itärajalla, kertoo Eläintautien torjuntayhdistys ETT.

Ensimmäinen tapaus ilmeni viime lokakuun puolivälissä. Maaliskuussa raportoitiin yhteensä 58 taudinpurkausta yhteensä 90 villisiassa.

Venäjä puolestaan on raportoinut tämän vuoden ensimmäiset tapaukset afrikkalaista sikaruttoa.

Etelä-Venäjällä, Ardonskyn alueella, on todettu tartunta kahdessa sikalassa.

Toisella tilalla oli 160 sikaa, joista tautiin oli kuollut 46. Toisen tilan kaikki kolme sikaa kuolivat tartuntaan.

Venäjältä on raportoitu 235 afrikkalaisen sikaruton taudinpurkausta viimeisten kolmen ja puolen vuoden aikana.

MT